

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând conflictul negativ de competență dintre Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Constructorul Onceanu” împotriva Consiliul orașenesc Ialoveni, terți Alexandru Moraru, Adrian Zvzdenco, Societatea cu Răspundere Limitată „Mi Piace Wine”, Primăria Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 22 februarie 2023, ÎI „Constructorul-Onceanu” a depus la Judecătoria Hîncești cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului or. Ialoveni cu privire la obligarea aprobării modificărilor în Planul Urbanistic general din regulamentul de urbanism al or. Ialoveni, în ce privește terenul din proprietatea privată cu nr. cadastral 5501.203.254 amplasat în or. Ialoveni, str. Timișoara 2, cu suprafața de 0,36 ha, prin care să se modifice specificul Zonei P-1 (subzona centrală, teritoriu cu obiective de utilitate publică) în E -1 (subzona unității economice, întreprinderi industriale și agricole). (dosar nr. 3-9/23).

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 15 martie 2023, au fost atrași în proces, în calitate de terți Alexandru Moraru, Adrian Zvzdenco și a SRL „Mi Piace Wine”. (f.d. 68-70)

La 16 mai 2023, ÎI „Constructorul-Onceanu” a depus la Judecătoria Hîncești cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului or. Ialoveni cu privire la anularea deciziei nr. 01/19 din 24 ianuarie 2023 „Cu privire la examinarea cererii prealabile”, prin care s-a respins ca neîntemeiată și inadmisibilă cererea ÎI „Constructorul Onceanu” de aprobare a modificărilor în Planul Urbanistic General din Regulamentul de urbanism al or. Ialoveni, în ce privește terenul din proprietatea privată cu nr. cadastral 5501.203.254 amplasat în or. Ialoveni, str.

Timișoara 2, cu suprafața de 0,36 ha, prin care să se modifice specificul Zonei P-1 (subzona centrală, teritoriu cu obiective de utilitate publică) în E -1 (subzona unității economice, întreprinderi industriale și agricole). (dosar nr. 3-20/23)

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 22 mai 2023, s-a conexas cauza în contencios administrativ înaintată de ÎI „Constructorul-Onceanu” împotriva Consiliului or. Ialoveni, cu privire la anularea deciziei nr. 01/19 din 24 ianuarie 2023 „Cu privire la examinarea cererii prealabile”, la cauza în contencios administrativ înaintată de ÎI „Constructorul-Onceanu”, Consiliului or. Ialoveni, persoane terțe persoană terță Alexandru Moraru, Adrian Zvizdenco, SRL „Mi Piacе Wine”, cu privire la obligarea aprobării modificărilor în Planul Urbanistic general din regulamentul de urbanism al or. Ialoveni, în ce privește terenul din proprietatea privată cu nr. cadastral 5501.203.254 amplasat în or. Ialoveni, str. Timișoara 2, cu suprafața de 0,36 ha, prin care să se modifice specificul Zonei P-1 (subzona centrală, teritoriu cu obiective de utilitate publică) în E -1 (subzona unității economice, întreprinderi industriale și agricole). Fiind atribuit numărul unic 3-9/23.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 14 iunie 2023, s-a atras în proces în calitate de persoană terță primăria or. Ialoveni.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 21 iunie 2023, s-a dispus transmiterea cauzei de contencios administrativ, după competență Curții de Apel Chișinău, din motivul că, cauza dată ține de competența Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 27 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a ridicat conflict negativ de competență la judecarea acțiunii depuse de Întreprinderea Individuală „Constructorul Onceanu” împotriva Consiliul orașenesc Ialoveni, terți Alexandru Moraru, Adrian Zvizdenco, Societatea cu Răspundere Limitată „Mi Piacе Wine”, Primăria Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a transmis cauza Curții Supreme de Justiție, pentru soluționarea conflictului de competență.

Studiind actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că competență să judece prezenta cauză de contencios administrativ este Curtea de Apel Chișinău, unde urmează a fi remisă.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate art. 200 alin. (3) și (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 7 din Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act

normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Iar, conform art. 8 din Codul administrativ, regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În conformitate cu art. 12 din Codul administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat, sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Conform prevederilor art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alineatele (2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

Alineatul (2) al art. 191 din Codul administrativ indică că curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

În corespundere cu art. 206 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ o acțiune în contencios administrativ, poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că actul administrativ, ca orice act juridic, reprezintă o manifestare de voință făcută în scopul de a produce efecte juridice. Astfel, actul administrativ reprezintă forma juridică principală a activității autorităților administrației publice.

În ceea ce privește actul administrativ normativ, acesta cuprinde reguli generale de conduită, impersonale și de aplicabilitate repetată, în vederea aplicării la un număr nedeterminat de subiecți. Actul administrativ cu caracter normativ prezintă trăsături asemănătoare oricărui alt act administrativ, având însă anumite particularități.

Actul administrativ normativ reprezintă o manifestare unilaterală de voință și este emis în temeiul și pentru realizarea puterii publice, fiind obligatoriu. Or, caracterul obligatoriu al actului administrativ este o consecință a prezumției de legalitate ce funcționează în favoarea unui asemenea act.

Subsecvent, actul administrativ normativ conține reguli generale cu aplicabilitate repetată și produce efecte „erga omnes”. Astfel, actul normativ conține reglementări de principiu, care se adresează unor persoane nedeterminate, adică are o aplicabilitate generală. Oricât de restrâns ar fi obiectul de reglementare a actelor administrative normative, acestea își păstrează caracterul normativ atâta timp cât subiecții nu sunt individual determinați. Așadar, actele administrative

normative conțin reglementări cu caracter general, impersonal, care produc efecte erga omnes, asemenea legilor.

Caracterul normativ al unui act administrativ derivă din întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: este un act juridic subordonat legii, este un act aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, este un act care nu se supune controlului constituționalității, stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

În speța dedusă judecării, obiectul acțiunii în contencios administrativ intentate la cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul ÎI „Constructorul-Onceanu” îl constituie anularea deciziei Consiliului or. Ialoveni nr. 01/19 din 24 ianuarie 2023 „Cu privire la examinarea cererii prealabile” și obligarea Consiliului or. Ialoveni să aprobe modificările în Planul Urbanistic general din regulamentul de urbanism al or. Ialoveni, în ce privește terenul din proprietatea privată cu nr. cadastral 5501.203.254 amplasat în or. Ialoveni, str. Timișoara 2, cu suprafața de 0,36 ha, prin care să se modifice specificul Zonei P-1 (subzona centrală, teritoriu cu obiective de utilitate publică) în E -1 (subzona unității economice, întreprinderi industriale și agricole).

Conform art.13 din Legea nr. 835 din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului. Planul urbanistic general se întocmește pentru fiecare localitate. Planul urbanistic general cuprinde o componentă directoare și o componentă reglementatoare. Componenta directoare a planului urbanistic general conține prevederi ce vizează:

- a) direcțiile principale de dezvoltare a teritoriului localității;
- b) schema dezvoltării sistemului de centre din cadrul localității;
- c) schema generală a sistemului de circulație a transportului în localitate;
- d) schema generală a sistemului de rețele tehnico-edilitare;
- e) stabilirea zonelor pentru care elaborarea planurilor urbanistice zonale este obligatorie;
- f) stabilirea zonelor în care se prevede desfășurarea operațiunilor urbanistice majore;
- g) stabilirea zonelor protejate;
- h) divizarea teritoriului localității în zone funcționale majore.

(4) Componenta reglementatoare a planului urbanistic general cuprinde prevederi ce vizează:

- a) delimitarea intravilanului localității;
- h) delimitarea zonei centrale a localității;
- c) delimitarea zonelor funcționale;
- d) stabilirea și delimitarea zonelor construibile;
- e) stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire;
- f) stabilirea regimului de construire cuprinzând:
 - aliniamentele;
 - regimul de înălțime;
 - indicii de control;
 - procentul de ocupare a teritoriului coeficientul de utilizare a terenului;

- g) delimitarea zonelor în care se preconizează executarea lucrărilor de utilitate publică, precum și a zonelor în care se instituie, în temeiul legislației, dreptul de preemțiune al autorităților administrației publice locale asupra bunurilor imobile;
- h) stabilirea traseelor și caracteristicilor căilor de circulație ce trebuie menținute, modificate sau construite;
- i) stabilirea modului de dezvoltare a sistemului de rețele tehnico-edilitare;
- j) delimitarea zonelor protejate;
- k) stabilirea zonelor în care se prevede desfășurarea de operațiuni urbanistice;
- l) stabilirea, pe zone, a suprafețelor minime ale parcelelor;
- m) stabilirea arterelor de circulație, zonelor de circulație publică, precum și atribuirea numerelor de adresă obiectelor adresabile.

Din conținutul normelor de drept sus-citate rezultă că Planul Urbanistic Zonal este un act administrativ, care cuprinde prevederi cu caracter director și reglementator.

Componenta directoare a planului urbanistic zonal și componenta reglementatoare a planului urbanistic zonal sunt reglementate de art.13, alin.(3) și alin (4) din Legea nr 835 din 17 mai 1996.

Astfel, componenta directoare a planului urbanistic zonal conține prevederi ce vizează: direcțiile principale de dezvoltare a teritoriului localității; schema dezvoltării sistemului de centre din cadrul localității; schema generală a sistemului de circulație a transportului în localitate; schema generală a sistemului de rețele tehnico-edilitare; stabilirea zonelor în care se prevede desfășurarea operațiunilor urbanistice majore; stabilirea zonelor protejate; divizarea teritoriului localității în zone funcționale majore.

Pe când componenta reglementatoare a planului urbanistic zonal cuprinde prevederi ce vizează: delimitarea zonei centrale a localității; delimitarea zonelor funcționale; stabilirea și delimitarea zonelor construibile; stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire; stabilirea regimului de construire cuprinzând:- aliniamentele;- regimul de înălțime;- indicii de control;- procentul de ocupare a teritoriului și coeficientul de utilizare a terenului; delimitarea zonelor în care se preconizează executarea lucrărilor de utilitate publică, precum și a zonelor în care se instituie, în temeiul legislației, dreptul de preemțiune al autorităților administrației publice locale asupra bunurilor imobile; stabilirea traseelor și caracteristicilor căilor de circulație ce trebuie menținute, modificate sau construite; stabilirea modului de dezvoltare a sistemului de rețele tehnico-edilitare; delimitarea zonelor protejate; stabilirea zonelor în care se prevede desfășurarea de operațiuni urbanistice; stabilirea, pe zone, a suprafețelor minime ale parcelelor; stabilirea arterelor de circulație, zonelor de circulație publică, precum și atribuirea numerelor de adresă obiectelor adresabile.

În această ordine de idei, ținând cont de faptul că obiect al acțiunii în contencios administrativ constituie solicitarea privind obligarea aprobării modificărilor în Planul Urbanistic General din Regulamentul de urbanism al or. Ialoveni, care constituie de fapt un act administrativ normativ ce conține reguli generale și produce efecte „erga omnes” î-și păstrează caracterul normativ, stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice, pretențiile Întreprinderii Individuală „Constructorul Onceanu” împotriva

Consiliului or. Ialoveni, sunt de competența jurisdicțională a Curții de Apel Chișinău.

Drept urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție soluționând conflictul negativ de competență, constată că competența de a examina cauza dată este Curtea de Apel Chișinău.

Or, conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În conformitate cu prevederile art.193, art. 200, alin. (3), (4) și art. 230 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se constată competența Curții de Apel Chișinău, la judecarea cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Constructorul Onceanu” împotriva Consiliul orășenesc Ialoveni, terți Alexandru Moraru, Adrian Zvizdenco, Societatea cu Răspundere Limitată „Mi Piacе Wine”, Primăria Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată.

Cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Constructorul Onceanu” împotriva Consiliul orășenesc Ialoveni, terți Alexandru Moraru, Adrian Zvizdenco, Societatea cu Răspundere Limitată „Mi Piacе Wine”, Primăria Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată, se remite Curții de Apel Chișinău, pentru examinare în fond.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi